

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

PRZEWODNIK DYDAKTYCZNY

**DLA STUDENTÓW V ROKU
KIERUNKU ANALITYKA MEDYCZNA**

Rok akademicki 2023/2024

WSTĘP

Przewodnik dydaktyczny wprowadza studentów w tok pracy V roku studiów na Wydziale Farmaceutycznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Zgodnie z programem ministerialnym, studentów V roku obowiązują następujące przedmioty: *Diagnostyka laboratoryjna; Praktyczna nauka zawodu; Organizacja medycznych laboratoriów diagnostycznych; Prawo medyczne; Statystyka medyczna; Systemy jakości i akredytacja laboratoriów; Zajęcia fakultatywne.*

Oddany do użytku studentów V roku Przewodnik dydaktyczny przedstawia organizację jednostek, które prowadzą zajęcia z wyżej wymienionych przedmiotów, cele i formy nauczania, regulaminy oraz piśmiennictwo w zakresie podręczników i czasopism naukowych.

Przewodnik dydaktyczny ma pomóc studentom V roku w poznaniu ich obowiązków i warunków studiowania.

Przewodniczącą Rady Pedagogicznej V roku studiów jest Pani dr Marzena Iwanowska z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej.

Dziekan Wydziału Farmaceutycznego

dr hab. n. farm. Piotr Luliński

**WŁADZE
WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO**

REKTOR

prof. dr hab. ZBIGNIEW GACIONG

Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia

prof. dr hab. Marek Kuch

Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii

prof. dr hab. Piotr Pruszczyk

Prorektor ds. Klinicznych i Inwestycji

prof. dr hab. Wojciech Lisik

Prorektor ds. Personalnych i Organizacyjnych

prof. dr hab. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska

Prorektor ds. Umiędzynarodowienia, Promocji i Rozwoju

prof. dr hab. Paweł Włodarski

DZIEKAN WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO

dr hab. n. farm. Piotr Luliński

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku Analityka Medyczna Wydziału Farmaceutycznego

prof. dr hab. Olga Ciepiela

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku Farmacja Wydziału Farmaceutycznego

dr hab. Agnieszka Bazyłko

DZIEKANAT WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO

Adres:

ul. Banacha 1
02-097 Warszawa
Pokój 003

Telefon:

22 57 20 779

E-mail:

dziekfoam@wum.edu.pl

Godziny przyjęć interesantów

Poniedziałek: **10.00-14.00**
Wtorek: **10.00-14.00**
Środa: **10.00-14.00**
Czwartek: **10.00-14.00**

Diagnostyka laboratoryjna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Farmaceutyczny
Kierunek studiów	Analityka medyczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>
Profil studiów	<i>Praktyczny</i>
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	<i>Stacjonarne</i>
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	<i>Egzamin</i>
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Medycyny Laboratoryjnej Ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa http://zml.wum.edu.pl/
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Olga Ciepela
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Olga Ciepela
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Olga Ciepela, olga.ciepela@wum.edu.pl , 225991063
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Olga Ciepela, dr Marzena Iwanowska, mgr Milena Matecka-Giełdowska, mgr Paweł Kozłowski, mgr Monika Paskudzka, mgr Anna Rodziewicz-Lurzyńska, mgr Agnieszka Wiśniewska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok V, semestr IX	Liczba punktów ECTS	9.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			

wykład (W)	30	1
seminarium (S)	30	1
ćwiczenia (C)	60	2
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	120	5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	<i>Nabywanie umiejętności określania algorytmów postępowania laboratoryjnego w rozpoznaniu, monitorowaniu oraz profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych</i>
C2	<i>Nabywanie umiejętności interpretacji wyników badań laboratoryjnych</i>
C3	<i>Nabywanie umiejętności oceny przydatności diagnostycznej badań laboratoryjnych</i>
C4	<i>Nabywanie umiejętności prowadzenia kontroli jakości analitycznej</i>
C5	<i>Zapoznanie się z zasadami badań POCT</i>
C6	<i>Zapoznanie się z najnowszymi technikami elektroforetycznymi i ich zastosowaniem w diagnostyce gammapatii</i>
C7	<i>Nabywanie umiejętności pobierania krwi kapilarnej do badań gazometrycznych, zapoznanie się z czynnikami wpływającymi na jakość wyniku</i>

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
A.W5	mechanizmy regulacji funkcji narządów i układów organizmu człowieka
C.W4	podstawy medycyny opartej na dowodach
C.W5,	kierunki rozwoju diagnostyki laboratoryjnej, a także rozwoju historycznej myśli filozoficznej oraz etycznych podstaw rozstrzygania dylematów moralnych, związanych z wykonywaniem zawodu diagnosty laboratoryjnego i innych zawodów medycznych
D.W1	pojęcie choroby, jako następstwa zmiany struktury i funkcji komórek, tkanek i narządów

D.W10	zasady kontroli jakości badań laboratoryjnych oraz sposoby jej dokumentacji;
D.W11	zasady organizacji i zarządzania laboratorium, z uwzględnieniem organizacji pracy, obiegu informacji, rejestracji i archiwizacji wyników, wyliczania kosztów badań, zasady ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy
D.W2	wybrane choroby, ich symptomatologię i etiopatogenezę
D.W9	wpływ czynników przedlaboratoryjnych, laboratoryjnych i pozalaboratoryjnych na jakość wyników badań
E.W1	zaburzenia ustrojowych przemian metabolicznych, charakteryzujących przebieg różnych chorób
E.W18	rolę badań immunologicznych w rozpoznawaniu i monitorowaniu zaburzeń odporności oraz kryteria doboru tych badań
E.W19	mechanizmy powstawania oraz możliwości diagnostyczne i terapeutyczne chorób autoimmunizacyjnych, reakcji nadwrażliwości, wrodzonych i nabytych niedoborów odporności;
E.W2	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
E.W23	rolę badań laboratoryjnych w rozpoznaniu, monitorowaniu, przewidywaniu i profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych
E.W24,	zasady doboru, wykonywania i organizowania badań przesiewowych w diagnostyce chorób
E.W25	profile badań laboratoryjnych oraz schematy i algorytmy diagnostyczne w różnych stanach klinicznych, w tym w chorobach układów: krążenia, moczowo-płciowego, oddechowego, pokarmowego i ruchu, a także w chorobach metabolicznych, endokrynologicznych i neurologicznych
E.W26	wskazania do poszerzenia diagnostyki laboratoryjnej w wybranych stanach chorobowych oraz zalecane testy specjalistyczne
E.W28	zagadnienia z zakresu toksykologii ogólnej i szczegółowej
E.W3	patogenezę i symptomatologię chorób układów: sercowo-naczyniowego, moczowego, pokarmowego i ruchu, a także chorób metabolicznych, endokrynnych, nowotworowych i neurodegeneracyjnych oraz zaburzeń gospodarki wodno- -elektrolitowej i kwasowo-zasadowej
E.W30	zasady pobierania materiału biologicznego do badań toksykologicznych, jego transportu, przechowywania i przygotowania do analizy
F.W1	podstawowe problemy przedanalizycznej, analizycznej i poanalizycznej fazy wykonywania badań
F.W10	teoretyczne i praktyczne aspekty metodyki oznaczania parametrów równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej
F.W11	teoretyczne i praktyczne aspekty wykonywania prób czynnościowych
F.W18	metody laboratoryjnej oceny zaburzeń hematopoezy w aspekcie zmian morfologicznych i czynnościowych oraz mechanizmów rozwoju choroby
F.W2	czynniki wpływające na wiarygodność wyników badań laboratoryjnych
F.W21	wytyczne dotyczące organizacji i zarządzania badaniami laboratoryjnymi w miejscu opieki nad pacjentem (Point of care testing, POCT)
F.W3	elementy diagnostycznej charakterystyki badań

F.W4	zasady zlecenia badań laboratoryjnych, przyjmowania zleceń na wykonanie badań oraz zasady dokumentacji zleceń
F.W5	zasady kontroli jakości badań laboratoryjnych i sposoby jej dokumentowania
F.W7	zasady i techniki pobierania materiału biologicznego, w tym krwi, moczu, kału, płynu mózgowo-rdzeniowego i stawowego, płynów z jam ciała, treści żołądkowej i dwunastniczej oraz wymazów, popłuczyn i zeskrubin
F.W8	wytyczne dotyczące transportu, przechowywania i przygotowywania do analizy materiału biologicznego
F.W9	teoretyczne i praktyczne aspekty metodyki jakościowego i ilościowego oznaczania stężeń węglowodanów, lipidów, białek i metabolitów tych związków w płynach ustrojowych

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

A.U10	wybierać i przeprowadzać badania laboratoryjne oceniające funkcjonowanie układu odpornościowego oraz interpretować wyniki tych badań
A.U18	wyjaśniać wpływ leków na wyniki laboratoryjnych badań diagnostycznych
C.U5	dobierać, organizować i wykonywać badania przesiewowe w profilaktyce chorób cywilizacyjnych
D.U1	wyjaśniać związki pomiędzy nieprawidłowymi funkcjami tkanek, narządów i układów a objawami klinicznymi
D.U2	opisywać symptomatologię chorób oraz proponować model postępowania diagnostyczno-farmakologicznego
D.U3	stosować zasady kontroli jakości, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz Dobrej Praktyki Laboratoryjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 15 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1225), zwanej dalej „Dobrą Praktyką Laboratoryjną”
D.U8	przewieźć dokumentację zarządzania jakością w medycznym laboratorium diagnostycznym
E.U1	wskazywać zależności pomiędzy nieprawidłowościami morfologicznymi a funkcjami tkanek, narządów i układów, objawami klinicznymi oraz strategią diagnostyczną
E.U10	wykonywać oznaczenia parametrów równowagi kwasowo-zasadowej i wodno- -elektrolitowej;
E.U11	przewidywać wpływ przebiegu choroby i postępowania terapeutycznego na wyniki badań laboratoryjnych
E.U18,	tworzyć, weryfikować i interpretować przedziały referencyjne oraz oceniać dynamikę zmian parametrów laboratoryjnych
E.U19	oceniać wartość diagnostyczną badań i ich przydatność w procesie diagnostycznym
E.U20	zapropozować optymalny, ułatwiający postawienie właściwej diagnozy, dobór badań w oparciu o elementy diagnostycznej charakterystyki testów oraz zgodnie z zasadami medycyny laboratoryjnej opartej na dowodach naukowych
E.U21	zinterpretować wyniki badań laboratoryjnych celem wykluczenia bądź rozpoznania schorzenia, diagnostyki różnicowej chorób, monitorowania przebiegu schorzenia i oceny efektów leczenia w różnych stanach klinicznych
E.U22	oceniać spójność zbiorczych wyników badań, w tym badań biochemicznych i hematologicznych
E.U23	oceniać skutki działania substancji toksycznych w organizmie oraz opisywać zaburzenia metaboliczne i morfologiczne wywołane przez ksenobiotyki

E.U24	dobierać materiał biologiczny do badań toksykologicznych oraz stosować odpowiednie analizy toksykologiczne
E.U6	dobierać i przeprowadzać badania laboratoryjne oparte na technikach immunochemicznych oraz zinterpretować uzyskane wyniki
E.U7	wskazywać zależności pomiędzy zaburzeniami przemian metabolicznych, jednostką chorobową, stylem życia, płcią i wiekiem pacjenta a wynikami laboratoryjnych badań diagnostycznych
E.U8	dobierać testy biochemiczne odpowiednie do rozpoznania, diagnostyki różnicowej i monitorowania przebiegu wybranych chorób
E.U9	wykonywać jakościowe i ilościowe badania biochemiczne niezbędne do oceny zaburzeń szlaków metabolicznych w różnych stanach klinicznych
F.U1	wyjaśniać pacjentowi lub zleceniodawcy wpływ czynników przedlaboratoryjnych na jakość wyniku badania laboratoryjnego, w tym konieczność powtórzenia badania laboratoryjnego
F.U15	wykonywać – z zastosowaniem metod manualnych i automatycznych – badania hematologiczne i koagulologiczne
F.U2	poinstruować pacjenta przed pobraniem materiału biologicznego do badań laboratoryjnych
F.U20	oceniać poprawność i zinterpretować poszczególne oraz zbiorcze wyniki badań w aspekcie rozpoznawania określonej patologii
F.U21	proponować algorytmy, profile i schematy postępowania diagnostycznego w różnych stanach klinicznych, zgodne z zasadami etyki zawodowej, wymogami Dobrej Praktyki Laboratoryjnej i medycyny laboratoryjnej opartej na dowodach naukowych
F.U22	dokonywać krytycznej analizy, syntezy i oceny problemów diagnostycznych, formułując na ich podstawie wnioski przydatne lekarzowi w stawianiu właściwej diagnozy, zgodnej z postępowaniem wiedzy i rachunkiem ekonomicznym
F.U23	stosować przepisy prawa, wytyczne oraz rekomendacje w zakresie wykonywania badań laboratoryjnych i badań w miejscu opieki nad pacjentem (Point of care testing, POCT)
F.U3	pobierać materiał biologiczny do badań laboratoryjnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz, w razie potrzeby, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej
F.U4	oceniać przydatność materiału biologicznego do badań, przechowywać go i przygotowywać do analizy, kierując się zasadami Dobrej Praktyki Laboratoryjnej;
F.U6	posługiwać się prostym i zaawansowanym technicznie sprzętem i aparaturą medyczną, stosując się do zasad ich użytkowania i konserwacji
F.U8	przewodzić i dokumentować wewnątrzlaboratoryjną i zewnątrzlaboratoryjną kontrolę jakości badań laboratoryjnych
F.U9	wykonywać badania jakościowe i ilościowe parametrów gospodarki węglowodanowej, lipidowej, białkowej, elektrolitowej i kwasowo-zasadowej

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

W1	-
W2	-
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy
U2	wyszukiwać i selekcjonować informacje z różnych źródeł, dokonywać ich krytycznej oceny oraz formułować opinie
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
K2	pracy w zespole, przyjmując w nim różne role, ustalając priorytety, dbając o bezpieczeństwo własne, współpracowników i otoczenia
K3	korzystania z obiektywnych źródeł informacji
K4	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1	Rola badań w rozpoznaniu, monitorowaniu leczenia, ocenie stopnia wyleczenia, profilaktyce, stratyfikacji ryzyka. Pojęcie medycyny laboratoryjnej opartej na faktach. Badania w trybie pilnym. Badania przesiewowe.	C.W4, C.W5, D.W1, E.W1, E.W24, E.U18, F.W2, F.W3.
W2	Sposoby wyrażania i interpretacji wyników badań laboratoryjnych. Różne pojęcia „normy”. Pojęcie profili i algorytmów. Akceptacja i autoryzacja. Błędy i interferencje	E.W23, E.W25, E.U18, E.U19, F.W2, F.W3., F.W4, F.U21
W3	Pacjent hematologiczny okiem diagnosty laboratoryjnego	D.W2, E.W1, E.W3, E.W23, F.W18
W4	Działanie metaboliczne hormonów	A.W5, A.W6, , E.W1, E.W3, E.W23, E.W26, E.U7, F.W9
W5	Diagnostyka zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowo-magnezowej. Metabolizm kostny	D.W2, D.U2, E.W1, E.W3, E.W23, E.W26, E.U7, F.W9
W6	Rola badań laboratoryjnych w chorobach autoimmunizacyjnych	D.W2, D.U2, E.W1, E.W2, E.W3, E.W19, E.W23, E.W26
W7	Ocena stanu gospodarki wodno-elektrolitowej	E.W1, E.W3, E.W23, , E.W25, E.U7, F.W9, F.W10
W8	Wpływ zmienności biologicznej na interpretację wyników badań laboratoryjnych. Odrębności diagnostyki laboratoryjnej w zależności od wieku i płci	D.W9, E.W1, E.W2, , E.W25, E.U7
W9	Aspekty teoretyczne oceny równowagi kwasowo-zasadowej	E.W1, E.U7, E.U10, F.W9, F.W10

W10	Laboratoryjna diagnostyka chorób metabolicznych	D.W2, D.U2, E.W1, E.W2, E.W3, E.W23, , E.W25, E.W26, E.U7, F.W9
W11	Podstawowe testy serologiczne w diagnostyce chorób zakaźnych	E.W2, , E.W25
W12	Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń lipidowych	D.W2, E.W1, E.W2, E.W3, E.W23, , E.W25, E.W26, E.U7, F.W9
W13	Diagnostyka zaburzeń układu odpornościowego	A.U10, D.W2, D.U2, E.W18, E.W19, E.W23, E.W26
W14	Diagnostyka laboratoryjna kobiet ciężarnych	E.W1, E.W3, E.W23, , E.W25, E.W26, E.U7
W15	Diagnostyka laboratoryjna niepłodności	D.U2, E.W2, E.W3, E.W23, , E.W25, E.W26, E.U7
S1	Diagnostyka POCT	E.W1, E.W2, E.W3, E.U9, E.U20, F.W10, F.W21, F.U23
S2	Choroby autoimmunizacyjne	D.W2, D.U2, E.W3, E.W19, E.W23, E.W26, E.U20
S3	Choroby rozrostowe układu krwiotwórczego	D.W2, D.U2, E.W3, E.W23, E.U20, F.W18
S4	Amyloidoza i choroby spichrzeniowe	D.W2, D.U2, E.W1, E.W3, E.W23, E.W26, E.U7, E.U20
S5	Diagnostyka chorób rzadkich	D.W2, D.U2, E.W1, E.W3, E.W23, E.U20
S6	Diagnostyka chorób zakaźnych i tropikalnych	D.W2, D.U2, E.W2, E.U7, E.U20
S7	Problemy diagnostyczne w endokrynologii	D.W2, E.W1, E.W3, E.W23, E.W26, E.U7, E.U20, F.W11
S8	Diagnostyka chorób alergicznych	A.U10, D.W2, D.U2, E.W3, E.W19, E.W23, E.U20
S9	Diagnostyka zatruc	D.U2, E.W1, E.W2, E.W3, E.W23, E.W26, E.W28, E.W30, E.U7, E.U20, E.U23, E.U24, E.U26
S10	Błędy przedlaboratoryjne i laboratoryjne. Kontrola jakości w laboratorium.	A.U18, D.W9, D.W10, D.U3, D.U8, F.W1, F.W5, F.U1, F.U4, F.U8
Ć	Testy lateksowe. Odczyny precypitacyjne. (MMG)	A.U7, A.U10, A.U11, K2, K4
C1	Hiperbilirubinemia – aspekty kliniczne i analityczne. Wpływ wysokich stężeń bilirubiny na jakość wyników	D.U1, E.W3, E.W23, E.U1, E.U8, E.U9, E.U20, F.U9

	innych parametrów laboratoryjnych. Diagnostyka laboratoryjna chorób wątroby z uwzględnieniem etiologii	
C2	Rola laboratorium w diagnostyce bólu w klatce piersiowej i bólów brzucha	C.U5, D.U1, E.W3, E.W23, E.W26, E.U1, E.U6, E.U8, E.U20, F.U9
C3	Choroba nowotworowa	C.U5, D.W2, D.U1, E.W3, E.W23, E.U1, E.U8, E.U20
C4	Rola badań laboratoryjnych w chorobach nerek o różnej etiologii. Metody określania przesączania kłębuszkowego	D.U1, E.W3, E.W23, E.U1, E.U8, E.U9, E.U20, F.W10, F.U9
C5	Pobieranie materiału do badań diagnostycznych	D.U3, F.W7, F.W8, F.U2, F.U3, F.U4
C6	Laboratoryjna diagnostyka cukrzycy, insulinooporności. Zespół metaboliczny	C.U5, D.U1, E.W3, E.W23, E.U1, E.U6, E.U8, E.U20, F.U9
C7	Rola oznaczeń białek w różnym materiale biologicznym. Hipo- i hiperproteinemia, proteinuria	E.W3, E.W23, E.U1, E.U8, E.U9, E.U20, F.U6, F.U9
C8	Techniki elektroforetyczne (w tym elektroforeza kapilarna, immunofiksacja) i ich zastosowanie w laboratorium, ze szczególnym uwzględnieniem diagnostyki gammapatii	E.W23, E.U20, F.U6
C9	Badania układu krzepnięcia i fibrynolizy w diagnostyce zaburzeń i monitorowaniu leczenia przeciwzakrzepowego	D.U1, E.W3, E.W23, E.U1, E.U20, F.U15
C10	Walidacja metody. Praktyczna ocena precyzji i liniowości. Walidacja wyniku badania. Badania zdecentralizowane na wybranych przykładach. Materiał do oznaczeń glukozy	D.W9, D.W11, D.U7, D.U8, E.U8, E.U20, F.W1, F.U7
C11	Ocena wyników gazometrii wraz z elektrolitami i metabolitami (pobieranie krwi, wykonanie oznaczeń, wpływ przechowywania)	D.U1, E.U1, E.U8, E.U9, E.U10, E.U11, E.U20, F.W10, F.U3, F.U4, F.U6, F.U9
C12	Immunochemiczne badania laboratoryjne w chorobach bakteryjnych i wirusowych z uwzględnieniem zakażeń HIV, WZW. HPV oraz zakażenia w ciąży (toxoplazmoza, różyczka, CMV).	D.U1, E.U1, E.U6, E.U20
C13	Rola badań laboratoryjnych w ocenie zaburzeń wchłaniania. Niedokrwistości niedoborowe	D.U1, E.W3, E.W23, E.U1, E.U8, E.U20, F.U9
C14	Interpretacja wyników zbiorczych	D.U1, E.W23, E.W32, E.U1, E.U6, E.U7, E.U8, E.U11, E.U19, E.U21, E.U22, F.U1, F.U20, F.U22
C15	Interpretacja wyników zbiorczych. Kolokwium zaliczeniowe.	D.U1, E.W23, E.U1, E.U6, E.U7, E.U8, E.U11, E.U19, E.U21, E.U22, F.U20, F.U22

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. A. Dembińska-Kieć, Solnica B, J. Naskalski Edra Urban & Partner, 2022, Wydanie: V
2. Próbkki: od pacjenta do laboratorium. W.G. Guder, S. Narayan, H. Wisser, B. Zawta, Medpharm, Wrocław 2012, wyd.2
3. Diagnostyka laboratoryjna. Bogdan Solnica, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019, wyd.2
4. Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie i położnictwie. Olga Ciepela, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021

Uzupełniająca

1. Diagnostyka laboratoryjna. B. Neumeister, I. Besenthal, H. Liebich, Edra Urban & Partner, Wrocław 2013, wyd.2
2. Diagnostyka laboratoryjna t. 1 i 2. N.A. Brunzel, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010, wyd.1
3. Interpretacja badań laboratoryjnych. J. Wallach, Medipage, Warszawa 2011, wyd.1
4. Medycyna laboratoryjna oparta na dowodach naukowych. C.P. Price, R.H. Christensen, MedPharm, Wrocław 2011, wyd.1

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.U10,A.U18,A.W5,C.U5,C.W4,C.W5,D.U1,D.U2,D.U3,D.U8,D.W1 D.W10,D.W11,D.W2,D.W9,E.U1,E.U10,E.U11,E.U18,,E.U19,E.U20 E.U21,E.U22,E.U23,E.U24,E.U6,E.U7,E.U8,E.U9,E.W1,E.W18 E.W19,E.W2,E.W23,E.W24,,E.W25,E.W26,E.W28,E.W3,E.W30,F.U1 F.U15,F.U2,F.U20,F.U21,F.U22,F.U23,F.U3,F.U4,F.U6,F.U8 F.U9,F.W1,F.W10,F.W11,F.W18,F.W2,F.W21,F.W3,F.W4,F.W5 F.W7,F.W8,F.W9	3 kartkówki przed rozpoczęciem ćwiczeń z zakresu omawianego w trakcie zajęć	Prawidłowa odpowiedź na 1 z dwóch pytań opisowych
A.U10,A.U18,A.W5,C.U5,C.W4,C.W5,D.U1,D.U2,D.U3,D.U8,D.W1 D.W10,D.W11,D.W2,D.W9,E.U1,E.U10,E.U11,E.U18,,E.U19,E.U20 E.U21,E.U22,E.U23,E.U24,E.U6,E.U7,E.U8,E.U9,E.W1,E.W18 E.W19,E.W2,E.W23,E.W24,,E.W25,E.W26,E.W28,E.W3,E.W30,F.U1 F.U15,F.U2,F.U20,F.U21,F.U22,F.U23,F.U3,F.U4,F.U6,F.U8 F.U9,F.W1,F.W10,F.W11,F.W18,F.W2,F.W21,F.W3,F.W4,F.W5 F.W7,F.W8,F.W9	Kolokwium ustne z interpretacji wyników zbiorczych	Prawidłowa interpretacja wyniku badania laboratoryjnego
A.U10,A.U18,A.W5,C.U5,C.W4,C.W5,D.U1,D.U2,D.U3,D.U8,D.W1 D.W10,D.W11,D.W2,D.W9,E.U1,E.U10,E.U11,E.U18,,E.U19,E.U20 E.U21,E.U22,E.U23,E.U24,E.U6,E.U7,E.U8,E.U9,E.W1,E.W18 E.W19,E.W2,E.W23,E.W24,,E.W25,E.W26,E.W28,E.W3,E.W30,F.U1 F.U15,F.U2,F.U20,F.U21,F.U22,F.U23,F.U3,F.U4,F.U6,F.U8 F.U9,F.W1,F.W10,F.W11,F.W18,F.W2,F.W21,F.W3,F.W4,F.W5 F.W7,F.W8,F.W9	Egzamin	Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 60% pytań testowych

9. INFORMACJE DODATKOWE

- W trakcie ćwiczeń obowiązuje strój ochronny (fartuch laboratoryjny, obuwie zmienne), w związku z wizytami w laboratorium
- Egzamin będzie się składał z 60 pytań testowych jednokrotnego wyboru.
- Wykłady będą się odbywały w formie stacjonarnej

- Warunkiem przystąpienia do egzaminu końcowego są: zapoznanie się z wszystkimi wykładami, zaliczenie 2 z 3 kartkówek, pozytywna ocena uzyskana na kolokwium zaliczeniowym, obecność na minimum 14 z 15 ćwiczeń.
- Dopuszczona jest nieobecność na 1 ćwiczeniach. Pozostałe nieobecności należy odrobić z inną grupą ćwiczeniową.
- Liczba możliwych terminów zaliczeń przedmiotu: 3, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu: 3
- Przy Zakładzie Medycyny Laboratoryjnej działa Studenckie Koło Naukowe Medycyny Laboratoryjnej, w którym można poszerzyć swoją wiedzę z zakresu medycyny laboratoryjnej

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

Praktyczna nauka zawodu

10. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Farmaceutyczny
Kierunek studiów	Analityka medyczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Biochemii i Farmakogenomiki ul. Banacha 1, 02-097 Warszawa Diagnostyczne Laboratorium Analityczne Szpital Grochowski ul. Grenadierów 51/59, 04-073 Warszawa Centralne Laboratorium Kliniczne Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji ul. Spartańska 1, 02-637 Warszawa Medyczne Laboratorium Analityczne Szpital Kliniczny im. Ks. Anny Mazowieckiej ul. Karowa 2, 00-315 Warszawa Pracownia Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi Szpital Kliniczny im. Ks. Anny Mazowieckiej ul. Karowa 2, 00-315 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Grażyna Nowicka Dr n. med. Maciej Janiak Dr Paulina Klimek Dr Anna Dzieńtak-Andruszewska Mgr Katarzyna Tarnowska
Koordynator przedmiotu	Dr n. farm. Sławomir Białek

Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. farm. Sławomir Biątek
Prowadzący zajęcia	Dr n. farm. Sławomir Biątek Dr n. med. Maciej Janiak Mgr Flis-Kabała Lidia Mgr Malinowska Justyna Mgr Zawiślak Justyna Mgr Sławianowska Paulina Mgr Katarzyna Tarnowska Dr Klimek Paulina Mgr Biernacka Anna Mgr Węglarska Magdalena

11. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok IV, semestr 9	Liczba punktów ECTS	8.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C) grupy 10 osobowe		95	4,3
ćwiczenia (C) grupy 5 osobowe		55	1,2
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		65	2,5

12. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie specyfiki i zasad prawidłowej pracy w medycznym laboratorium diagnostycznym szpitala pediatrycznego;
C2	Poznanie specyfiki zasad prawidłowej pracy w medycznym laboratorium diagnostycznym szpitala ginekologiczno-położniczego;
C3	Poznanie specyfiki zasad prawidłowej pracy w pracowni immunologii transfuzjologicznej
C4	Analiza wyników badań laboratoryjnych w kontekście zdrowia czy choroby z uwzględnieniem różnic wiekowych pacjentów;
C5	Poznanie zasad nowoczesnego zarządzania strategicznego i marketingu w ochronie zdrowia, zwłaszcza pod kątem zarządzania medycznym laboratorium diagnostycznym;

13. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	F.W1, F.W2, F.W3, F.W4, F.W5, F.W6, F.W7, F.W8, F.W9, F.W10, F.W17, F.W18, F.W19, F.W20, F.W21, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, F.U6, F.U7, F.U8, F.U9, F.U10, F.U15, F.U17, F.U18, F.U20, F.U22, F.U23
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
W1	podstawowe problemy przedanalizycznej, analizycznej i poanalizycznej fazy wykonywania badań
W2	czynniki wpływające na wiarygodność wyników badań laboratoryjnych
W3	elementy diagnostycznej charakterystyki badań;
W4	zasady zlecania badań laboratoryjnych, przyjmowania zleceń na wykonanie badań oraz zasady dokumentacji zleceń
W5	zasady kontroli jakości badań laboratoryjnych i sposoby jej dokumentowania
W6	rodzaje i charakterystykę materiału biologicznego wykorzystywanego do badań hematologicznych, serologicznych, koagulologicznych, immunologicznych, biochemicznych, wirusologicznych, mikrobiologicznych, parazytologicznych, toksykologicznych, genetycznych oraz medycyny nuklearnej i sądowej
W7	zasady i techniki pobierania materiału biologicznego, w tym krwi, moczu, kału, płynu mózgowo-rdzeniowego i stawowego, płynów z jam ciała, treści żołądkowej i dwunastniczej oraz wymazów, popłuczyn i zeszkobin
W8	wytyczne dotyczące transportu, przechowywania i przygotowywania do analizy materiału biologicznego
W9	teoretyczne i praktyczne aspekty metodyki jakościowego i ilościowego oznaczania stężeń węglowodanów, lipidów, białek i metabolitów tych związków w płynach ustrojowych
W10	teoretyczne i praktyczne aspekty metodyki oznaczania parametrów równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej
W17	budowę i funkcje komórek układu krwiotwórczego oraz współzależność ich budowy i funkcji w warunkach fizjologicznych i patologicznych
W18	metody laboratoryjnej oceny zaburzeń hematopoezy w aspekcie zmian morfologicznych i czynnościowych oraz mechanizmów rozwoju choroby
W19	istotne klinicznie układy grupowe składników komórkowych krwi i białek osocza oraz ich znaczenie w transfuzjologii
W20	zasady doboru krwi do przetoczeń oraz patomechanizm i diagnostykę odczynów poprzetoczeniowych
W21	wytyczne dotyczące organizacji i zarządzania badaniami laboratoryjnymi w miejscu opieki nad pacjentem (<i>Point of care testing</i> , POCT).
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
U1	wyjaśniać pacjentowi lub zleceniodawcy wpływ czynników przedlaboratoryjnych na jakość wyniku badania laboratoryjnego, w tym konieczność powtórzenia badania laboratoryjnego

U2	poinstruować pacjenta przed pobraniem materiału biologicznego do badań laboratoryjnych
U3	pobierać materiał biologiczny do badań laboratoryjnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz, w razie potrzeby, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej
U4	oceniać przydatność materiału biologicznego do badań, przechowywać go i przygotowywać do analizy, kierując się zasadami Dobrej Praktyki Laboratoryjnej
U5	dobierać metodę analityczną odpowiednią do celu analizy, mając na uwadze sposób kalibracji, obliczania wyników, wymaganą dokładność wykonania oznaczenia i analizę statystyczną, z uwzględnieniem wiarygodności analitycznej wyników i ich przydatności diagnostycznej
U6	posługiwać się prostym i zaawansowanym technicznie sprzętem i aparaturą medyczną, stosując się do zasad ich użytkowania i konserwacji
U7	zastosować procedury walidacji aparatury pomiarowej i metod badawczych
U8	przewodzić i dokumentować wewnątrzlaboratoryjną i zewnątrzlaboratoryjną kontrolę jakości badań laboratoryjnych
U9	wykonywać badania jakościowe i ilościowe parametrów gospodarki węglowodanowej, lipidowej, białkowej, elektrolitowej i kwasowo-zasadowej
U10	uzyskiwać wiarygodne wyniki jakościowych i ilościowych badań płynów ustrojowych, wydaliny i wydzieliny, w tym płynu mózgowo-rdzeniowego i stawowego, płynów z jam ciała, treści żołądkowej i dwunastniczej oraz wymazów, popłuczyn i zeszkobin
U15	wykonywać – z zastosowaniem metod manualnych i automatycznych – badania hematologiczne i koagulologiczne
U17	oznaczать grupę krwi w układach grupowych
U18	wykonywać pośrednie i bezpośrednie testy antyglobulinowe oraz próby zgodności serologicznej
U20	oceniać poprawność i zinterpretować poszczególne oraz zbiorcze wyniki badań w aspekcie rozpoznawania określonej patologii
U22	dokonywać krytycznej analizy, syntezy i oceny problemów diagnostycznych, formułując na ich podstawie wnioski przydatne lekarzowi w stawianiu właściwej diagnozy, zgodnej z postępem wiedzy i rachunkiem ekonomicznym
U23	stosować przepisy prawa, wytyczne oraz rekomendacje w zakresie wykonywania badań laboratoryjnych i badań w miejscu opieki nad pacjentem (<i>Point of care testing, POCT</i>)

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

14. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	zasady pracy medycznego laboratorium diagnostycznego o profilu ogólnym
W2	zasady pracy medycznego laboratorium diagnostycznego o profilu pediatrycznym
W3	zasady pracy medycznego laboratorium diagnostycznego o profilu ginekologiczno-położniczym
W4	zasady pracy w pracowni immunologii transfuzjologicznej i banku krwi
W5	akty prawne dotyczące standardów jakości w medycznym laboratorium diagnostycznym

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	przygotować materiał biologiczny do poszczególnych typów badań laboratoryjnych
U2	przewodzą kontrolę jakości badań laboratoryjnych, walidacji metod badawczych i kalibracji najczęstszych rodzajów analizatorów laboratoryjnych
U3	interpretować wyniki badań laboratoryjnych pod kątem różnych algorytmów diagnostycznych
U4	zastosować nowoczesne metody zarządzania strategicznego i marketingu w MLD
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	dostrzegania i rozpoznawania ograniczeń w MLD
K2	pracy w zespole przygotowującym dokumentację z zakresu zarządzania systemami w MLD
K3	formułowania wniosków z uzyskanych wyników badań laboratoryjnych

15. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
C1	Omówienie spraw organizacyjnych związanych z zajęciami, przedstawienie struktury poszczególnych laboratoriów z omówieniem aparatury i wykorzystywanego systemu informatycznego.	F.W1, F.W2, F.W3, F.W4, F.W5, F.W6, F.W7, F.W8, F.W9, F.W10, F.W17, F.W18, F.W19, F.W20, F.W21, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, F.U6, F.U7, F.U8, F.U9, F.U10, F.U15, F.U17, F.U18, F.U20, F.U22, F.U23
C2	Zajęcia w poszczególnych laboratoriach zgodnie z przyjętym harmonogramem – studenci zostaną zapoznani ze specyfiką i zasadami pracy w laboratorium szpitala pediatrycznego, ginekologiczno-położniczego, w laboratorium toksykologicznym i sieciowym. Studenci zostaną zapoznani z zasadami analizy próbek materiału badanego zależnie od rodzaju szpitala czy posiadania laboratorium. Studenci będą mieli możliwość wykonywania przez studentów czynności praktycznych pod kontrolą diagnosty laboratoryjnego. Analiza uzyskanych wyników w kontekście zdrowia czy choroby pacjenta.	F.W1, F.W2, F.W3, F.W4, F.W5, F.W6, F.W7, F.W8, F.W9, F.W10, F.W17, F.W18, F.W19, F.W20, F.W21, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, F.U6, F.U7, F.U8, F.U9, F.U10, F.U15, F.U17, F.U18, F.U20, F.U22, F.U23
C3	Omówienie następujących zagadnień: - ogólne zasady postępowania terapeutycznego, diagnostycznego i pielęgnacyjnego w ramach opieki zdrowotnej nad pacjentem; - organizacja pracy podstawowych oddziałów szpitalnych; - rola badań laboratoryjnych w rozpoznawaniu, rokowaniu, terapii i monitorowaniu procesu chorobowego oraz w profilaktyce; - znaczenie współpracy między laboratorium i oddziałem szpitalnym, między diagnostą laboratoryjnym a lekarzem.	F.W1, F.W2, F.W3, F.W4, F.W5, F.W6, F.W7, F.W8, F.W9, F.W10, F.W17, F.W18, F.W19, F.W20, F.W21, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, F.U6, F.U7, F.U8, F.U9, F.U10, F.U15, F.U17, F.U18, F.U20, F.U22, F.U23
S2	Omówienie następujących zagadnień: - przedstawienie podstawowych zagadnień z dziedziny zarządzania strategicznego oraz marketingu w ochronie zdrowia oraz ich zastosowanie w ujęciu praktycznym zwłaszcza w zarządzaniu medycznym laboratorium diagnostycznym; -	F.W1, F.W2, F.W3, F.W4, F.W5, F.W6, F.W7, F.W8, F.W9, F.W10, F.W17, F.W18, F.W19, F.W20,

	metody analizy rynku usług medycznych – zastosowanie i wykorzystanie ich w zarządzaniu medycznym laboratorium diagnostycznym.	F.W21, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, F.U6, F.U7, F.U8, F.U9, F.U10, F.U15, F.U17, F.U18, F.U20, F.U22, F.U23

16. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Woźniak M. (red.): Chemia kliniczna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010
2. Dembińska-Kieć A., Naskalski J. (red.): Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2022, wyd. 5
3. Red. Ciepiera O.: Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie i położnictwie. PZWL, Warszawa 2021
4. Solnica B.: Diagnostyka laboratoryjna. PZWL, Warszawa 2019
5. Sztefko K., Solnica B.: Medyczne laboratorium diagnostyczne. PZWL 2015
6. Wallach J. (red.): Interpretacja badań laboratoryjnych. Medipage, Warszawa 2011
7. Neumeister B., Besenthal I., Bohm O., red. wyd. pol. Pietruczuk M.: Diagnostyka laboratoryjna – poradnik kliniczny. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013
8. Golański J.: Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń hemostazy. MedPharma, Wrocław 2013
9. Scott M.G., Gronowski A.M., Eby Ch.S., red. wyd. pol. Woźniak M.: Tietz Medycyna laboratoryjna w praktyce – tom 1 i 2, MedPharma, Wrocław 2014
10. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D. Psychologia w praktyce medycznej. Wydawnictwo PZWL, 2007
11. Rollnic S., Miller W.R., Butler C.C.: Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej. Wydawnictwo SPS 2010
12. Solnica B., Christenson R.H., Price Ch.P., Naskalski J.: Medycyna laboratoryjna oparta na dowodach naukowych. MedPharm, Wrocław 2011
13. Brunzel N.A., red. wyd. pol. Mantur M.: Diagnostyka laboratoryjna moczu i innych płynów ustrojowych. Edra Urban & Partner, Wrocław 2016

Uzupełniająca

1. Diagnostyka Laboratoryjna – czasopismo wydawane przez PTDL
2. Badanie i Diagnoza – czasopismo wydawane przez Fundację Diagnostyki Laboratoryjnej DiagLab
3. Diagnosta Laboratoryjny – czasopismo wydawane przez KIDL.
4. Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2280)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 września 2019 r. w sprawie jednolitego tekstu rozporządzenia MZ w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych (Dz.U. 2019 poz. 1923) ze zmianami (Dz.U. 2020 poz. 2042)
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2017 r. w sprawie leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenie zdrowotne (Dz.U. 2017 poz. 2051) ze zmianami (Dz.U. 2019 poz. 504, Dz.U. 2022 poz.1043)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatknych wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń (Dz. U. poz. 459)
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz.U. z 2011 r., nr 151 poz. 896)
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne

17. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia

efektu uczenia się		
F.W1, F.W2, F.W3, F.W4, F.W5, F.W6, F.W7, F.W8, F.W9, F.W10, F.W17, F.W18, F.W19, F.W20, F.W21, F.U1, F.U2, F.U3, F.U4, F.U5, F.U6, F.U7, F.U8, F.U9, F.U10, F.U15, F.U17, F.U18, F.U20, F.U22, F.U23	Aktywny udział w zajęciach w poszczególnych laboratoriach Egzamin praktyczny	Obowiązkowy udział we wszystkich zajęciach Zdanie egzaminu praktycznego

18. INFORMACJE DODATKOWE

- Przedmiot jest typowym przedmiotem zawodowym, niezbędnym do zrozumienia zasad pracy w medycznym laboratorium diagnostycznym,
- Wszystkie zajęcia będą się odbywały w laboratoriach szpitalnych,
- W zajęciach w laboratoriach szpitalnych studenci winni są stosować do zasad pracy obowiązujących w poszczególnych laboratoriach..
- Studenci są zobowiązani do udziału w zajęciach laboratoriach w ubraniu ochronnym (fartuchy i obuwie na zmianę).
- W celu zaliczenia przedmiotu niezbędne jest obecność i aktywny udział we wszystkich elementach zajęć z w ramach PNZ.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

Organizacja medycznych laboratoriów diagnostycznych

19. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Farmaceutyczny
Kierunek studiów	Analityka medyczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>
Profil studiów	<i>Praktyczny</i>
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	<i>Stacjonarne</i>
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	<i>Zaliczenie</i>
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Medycyny Laboratoryjnej Ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa http://zml.wum.edu.pl/
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Olga Ciepela
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Olga Ciepela
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Olga Ciepela, olga.ciepiela@wum.edu.pl , 225991063
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Olga Ciepela, mgr Monika Paskudzka, mgr Anna Rodziewicz-Lurzyńska, mgr Mariusz Rozwandowicz,

20. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok V, semestr X	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			

wykład (W)	20	0,75
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,25

21. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie z podstawowymi problemami związanymi z organizacją medycznych laboratoriów diagnostycznych
C2	Zapoznanie z aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie medycznych laboratoriów diagnostycznych
C3	Poznanie roli diagnosty laboratoryjnego w zintegrowanym procesie ochrony zdrowia

22. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W4	strukturę organizacyjną oraz zasady działania medycznych laboratoriów diagnostycznych i innych podmiotów systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej
D.W5	przepisy prawa dotyczące wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, a także obowiązki i prawa diagnosty laboratoryjnego
D.W6	prawa pacjenta i konsekwencje prawne ich naruszenia;
D.W11	zasady organizacji i zarządzania laboratorium, z uwzględnieniem organizacji pracy, obiegu informacji, rejestracji i archiwizacji wyników, wyliczania kosztów badań, zasady ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;
D.W13	zasady komunikowania interpersonalnego w relacjach diagnosta laboratoryjny – odbiorca wyniku oraz diagnosta laboratoryjny – pracownicy systemu ochrony zdrowia

F.W21	wytyczne dotyczące organizacji i zarządzania badaniami laboratoryjnymi w miejscu opieki nad pacjentem (Point of care testing, POCT).
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
D.U3	stosować zasady kontroli jakości, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz Dobrej Praktyki Laboratoryjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 15 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1225), zwanej dalej „Dobrą Praktyką Laboratoryjną”
D.U4	organizować stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
D.U5	stosować podstawowe regulacje prawne dotyczące organizacji medycznych laboratoriów diagnostycznych
D.U6	przestrzegać praw pacjenta, w tym w szczególności prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, prawa do poszanowania intymności i godności oraz prawa do dokumentacji medycznej;
D.U9	określić kwalifikacje personelu laboratoryjnego
D.U10	rozwiązywać problemy związane z kierowaniem oraz zarządzaniem medycznym laboratorium diagnostycznym zgodnie z zasadami etyki, przepisami prawa oraz zasadami Dobrej Praktyki Laboratoryjnej.
F.U23	stosować przepisy prawa, wytyczne oraz rekomendacje w zakresie wykonywania badań laboratoryjnych i badań w miejscu opieki nad pacjentem (Point of care testing, POCT)

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

23. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	-
W2	-
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy
U2	wyszukiwać i selekcjonować informacje z różnych źródeł, dokonywać ich krytycznej oceny oraz formułować opinie
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób
K2	potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
K3	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
K4	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu diagnosty laboratoryjnego

K5	potrafi dbać o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników

24. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1	Rola badań laboratoryjnych w zintegrowanym procesie ochrony zdrowia. Zasady organizacji laboratorium z uwzględnieniem wszystkich etapów pracy i specyfiki poszczególnych działów (OC)	D.W4, D.W11, D.U3, D.U4, D.U4,
W2	Ustawa o medycynie laboratoryjnej (OC)	D.W5, D.W6, D.U5, D.U10
W3	Zawód diagnosty laboratoryjnego i jego pozycja wśród innych zawodów medycznych. Współpraca między diagnostą a lekarzem. Rozwój zawodowy diagnosty laboratoryjnego. (OC)	D.W4, D.W5, D.W13, D.U9,
W4	Szkolenia w laboratorium. Wymogi stawiane laboratoriom w oparciu o akty prawne (wyposażenie, warunki sanitarne, personel). Rola kierownika medycznego laboratorium diagnostycznego. Zarządzanie medycznym laboratorium diagnostycznym w świetle obowiązujących przepisów. (OC)	D.W5, D.W11, D.U3, D.U4, D.U5, D.U9, D.U10
W5	Organizacja badań w miejscu opieki nad pacjentem (MR)	F.W21, F.U23
W6	Dialog techniczny w MLD. Pozyskiwanie aparatury kontrolno-pomiarowej. Automatyzacja w laboratorium. (OC)	D.W4, D.W11, D.U4, D.U5
W7	Aspekty ekonomiczne funkcjonowania laboratorium. Wycena badań laboratoryjnych. Zamówienia publiczne. (OC)	D.W11, D.U5, D.U10
W8	Dostosowanie Laboratoryjnego Systemu Informatycznego do MLD (ARL)	D.W11, D.W13, D.U6, D.U10
W9	Laboratorium w strukturze jednostki ochrony zdrowia a laboratorium w outsourcingu (MP)	D.W4, D.W11, D.U10
W10	Organizacja badań przesiewowych (MP)	D.W4, D.W6, D.W11, D.W13, D.U5, D.U10

25. LITERATURA
Obowiązkowa
5. Ustawa o medycynie laboratoryjnej z 15 września 2022 z późniejszymi zmianami 6. Aktualne Rozporządzenia Ministra Zdrowia dotyczące: warunków jakie powinno spełniać medyczne laboratorium diagnostyczne, standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych oraz specjalizacji diagnostów laboratoryjnych. Dostępne na stronie internetowej Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych www.kidl.org.pl w zakładce „akty prawne” 7. Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie i położnictwie. O. Ciepiela, Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2021

Uzupełniająca

5. Inne Rozporządzenia, dotyczące diagnostyki laboratoryjnej dostępne jak wyżej
6. Artykuły z zakresu organizacji medycznego laboratorium diagnostycznego

26. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
<i>D.W4, D.W5, D.W6, D.W11, D.W13, F.W21, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U9, D.U10, F.U23</i>	Raport z wykonywanego zadania	Zaliczenie raportu co najmniej na ocenę dostateczną
D.W4, D.W5, D.W6, D.W11, D.W13, F.W21, D.U3, D.U4, D.U5, D.U6, D.U9, D.U10, F.U23	Zaliczenie testowe	Poprawna odpowiedź na co najmniej 60% pytań testowych podczas zaliczenia

27. INFORMACJE DODATKOWE

- Zaliczenie będzie się składało z 25 pytań testowych jednokrotnego wyboru.
- Wykłady będą się odbywały w formie stacjonarnej, do zaliczenia przedmiotu niezbędne jest zapoznanie się z wszystkimi wykładami.
- Dopuszczalna jest nieobecność na 1 wykładzie
- Liczba możliwych terminów zaliczeń przedmiotu: 2
- Przy Zakładzie Medycyny Laboratoryjnej działa Studenckie Koło Naukowe Medycyny Laboratoryjnej, w którym można poszerzyć swoją wiedzę z zakresu medycyny laboratoryjnej

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

Prawo medyczne

28. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Farmaceutyczny
Kierunek studiów	Analityka medyczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki Farmaceutyczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie z oceną
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Farmacji Stosowanej, Wydział Farmaceutyczny, WUM, ul. Banacha 1, 02-097 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Maciej Małecki
Koordynator przedmiotu	Mgr prawa Krzysztof Jop – radca prawny krzysztof.jop@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Mgr prawa Krzysztof Jop – radca prawny krzysztof.jop@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Mgr prawa Krzysztof Jop – radca prawny krzysztof.jop@wum.edu.pl

29. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	rok V, semestr IX	Liczba punktów ECTS	4.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			

wykład (W)	30	1.2
seminarium (S)	40	1.6
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1.2

30. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Celem nauczania jest zapoznanie studentów z podstawami prawa medycznego (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących: praw pacjenta, statusu prawnego diagnosty laboratoryjnego oraz kwestii odpowiedzialności prawnej związanej z wykonywaniem zawodu diagnosty laboratoryjnego).
C2	Nabycie umiejętności wykorzystania pozyskanej wiedzy w celu należytego wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego - zgodnego z najlepszą wiedzą i obowiązującym prawem oraz z poszanowaniem prawa pacjenta.
C3	Zapoznanie studenta z praktyką orzeczniczą oraz procedurą sądową dotyczącą spraw z obszaru prawa medycznego

31. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie wiedzy (D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W11., D.W15.) Efekty w zakresie umiejętności (D.U5., D.U6., D.U10., F.U23.) <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
W1	strukturę organizacyjną oraz zasady działania medycznych laboratoriów diagnostycznych i innych podmiotów systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej (D.W4.)
W2	przepisy prawa dotyczące wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, a także obowiązki i prawa diagnosty laboratoryjnego (D.W5.)
W3	prawa pacjenta i konsekwencje prawne ich naruszenia (D.W6.)
W4	podstawowe pojęcia z zakresu prawa oraz miejsce prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy (D.W8.)

W5	zasady organizacji i zarządzania laboratorium, z uwzględnieniem organizacji pracy, obiegu informacji, rejestracji i archiwizacji wyników, wyliczania kosztów badań, zasady ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy (D.W11.)
W6	Podstawowe zasady badań biomedycznych prowadzonych z udziałem ludzi oraz badań z udziałem zwierząt (D.W15.)

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

U1	stosować podstawowe regulacje prawne dotyczące organizacji medycznych laboratoriów diagnostycznych (D.U5.)
U2	przestrzegać praw pacjenta, w tym w szczególności prawa do autonomii woli pacjenta, prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, prawa do poszanowania intymności i godności oraz prawa do dokumentacji medycznej (D.U6.)
U3	rozwiązywać problemy związane z kierowaniem oraz zarządzaniem medycznym laboratorium diagnostycznym zgodnie z zasadami etyki, przepisami prawa oraz zasadami Dobrej Praktyki Laboratoryjnej (D.U10.)
U4	stosować przepisy prawa, wytyczne oraz rekomendacje w zakresie wykonywania badań laboratoryjnych (F.U23.)

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

32. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	przestrzegania; tajemnicy dotyczącej stanu zdrowia i informacji o pacjencie, praw pacjenta oraz zasad etyki zawodowej
K2	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób

33. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	Ogólne zagadnienia dotyczące prawoznawstwa, definicje podstawowych pojęć, rozwinięcie pojęcia terminu „prawo	D.W8.

	medyczne”, sposoby pozyskiwania informacji obowiązujących przepisów prawnych zasady korzystania z dostępnych rejestrów medycznych.	
Wykład	Zawody medyczne, wymagania co do kwalifikacji zawodowych i sposoby uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu ze szczególnym uwzględnieniem wymagań dotyczących zawodu diagnosty laboratoryjnego w świetle uregulowań ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej.	D.W4. D.W5. D.U5. D.U5.
Wykład	Samorządy zawodowe funkcjonujące w systemie opieki zdrowotnej ich zadania, zasady ich działania ze szczególnym uwzględnieniem samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych w świetle powołanej powyżej ustawy o medycynie laboratoryjnej.	D.W4. D.W5. D.W11. D.U5.
Wykład	Organizacyjne formy wykonywania zawodów medycznych, prowadzenia działalności leczniczej i udzielania świadczeń zdrowotnych, w świetle uregulowań ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej.	D.W4. D.W5. D.U5. F.U23.
Wykład	Obowiązki spoczywające na podmiotach wykonujących działalność leczniczą w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz uprawnienia pacjenta z tym związane w świetle regulacji ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.	D.W4. D.W6. D.U6. D.U10.
Wykład	Reglamentacja administracyjna w zakresie wytwarzania, wprowadzania do obrotu, użytkowania niektórych produktów o szczególnym znaczeniu dla ochrony zdrowia z uwzględnieniem wyrobów medycznych w rozumieniu: ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych, produktów leczniczych w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 roku – Prawo farmaceutyczne.	D.W15. F.U23.
Wykład	Wybrane zagadnienia dotyczące szczególnych regulacji prawa medycznego dotyczących: zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, ochrony zdrowia psychicznego, pobierania, przechowywania i przeszczepiania komórek, tkanek i narządów oraz planowania rodziny, ochrony płodu ludzkiego i warunków dopuszczalności przerywania ciąży oraz leczenia niepłodności.	D.W4. D.U5.
Wykład	Wybrane zagadnienia dotyczące odpowiedzialności karnej z tytułu czynów zabronionych popełnionych w związku z wykonywaniem lub zaniechaniem działalności leczniczej ze szczególnym uwzględnieniem czynności diagnostyki laboratoryjnej prowadzonych przez diagnostę laboratoryjnego.	D.W4. D.W5. D.W6. D.U5. F.U23.
Wykład	Wybrane zagadnienia dotyczące odpowiedzialności zawodowej członków samorządu zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych w świetle uregulowań ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej	D.W4. D.W5. D.W6. D.U5. F.U23.

Wykład	Wybrane zagadnienia dotyczące odpowiedzialności cywilnej personelu medycznego oraz podmiotu prowadzącego działalność leczniczą za szkody wyrządzone pacjentowi ze szczególnym uwzględnieniem czynności diagnostyki laboratoryjnej prowadzonych przez diagnostę laboratoryjnego.	D.W4. D.W5. D.W6. D.U5. F.U23.
Seminaria	Praktyczne wykorzystanie wiedzy uzyskanej w toku wykładów i wykazanie umiejętności poprzez wygłoszenie prezentacji (przygotowanej z materiałów wskazanych przez wykładowcę) jaką obowiązany jest przedstawić na seminarium każdy student. Osnową prezentacji stanowią materiały w postaci zapadłych orzeczeń sądowych wraz z uzasadnieniami dotyczącymi różnych aspektów prawa medycznego (karnego, cywilnego, administracyjnego). Zadaniem studenta jest przedstawienie: 1) stanu faktycznego sprawy; 2) stanu prawnego; 3) sposobu procedowania sprawy; 4) zapadłego rozstrzygnięcia; 5) zagajenie dyskusji z audytorium; - na końcu wystąpienia przedstawienie wniosków podsumowanie dyskusji wraz z własnym stanowiskiem	D.U5. D.U6. D.U10. F.U23.

34. LITERATURA

Obowiązkowa

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. Zestaw aktów prawnych oraz literatury dodatkowej podany zostanie na pierwszych zajęciach.
2. Wybrane przez wykładowcę orzeczenia sądowe w celu przygotowania prezentacji na zajęcia seminaryjne.

Strony internetowe:

Sejm RP - <https://isap.sejm.gov.pl/>
Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych - <https://kidl.org.pl/>
Centrum Systemów Ochrony Zdrowia – <https://rejstryrymedyczne.ezdrowie.gov.pl/>
Rzecznik Praw Pacjenta - <https://www.gov.pl/web/rpp/>
Sąd Najwyższy - <http://www.sn.pl/orzecznictwo/>
Naczelny Sąd Administracyjny - <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/>
Główny Inspektor Sanitarny - <https://gis.gov.pl/>
Główny Inspektor Farmaceutyczny - <https://gif.gov.pl/>
Krajowy Rejestr Sądowy - <https://krs.gov.pl/>

Uzupełniająca

1. Anna Huk-Augustynowicz, Anna Widarska: „Podstawy prawa dla diagnostów laboratoryjnych”, Ośrodek Informacji Naukowej OINPHARMA Sp. z o.o., Warszawa 2009.
2. Mirosław Nestorwicz: „Prawo medyczne”, Tonik, Toruń 2010.
3. Leksykon prawa medycznego pod redakcją Adama Górskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012.
4. Bogusław Sygit, Damian Wąsik, Leksykon prawa medycznego, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
5. Fiutak Agnieszka, Prawo w medycynie, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2019.
6. Prawo medyczne w pigułce, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2020.

35. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W11., D.W15, D.U5., D.U6., D.U10., F.U23.	Test jednokrotnego wyboru na zakończenie zajęć w systemie stacjonarnym lub elektronicznym (od 30 do 32 pytań) pytania mogą mieć charakter przypadku i mogą obejmować materiał z zajęć seminaryjnych. Warunkiem dopuszczenia do testu jest zaliczenie zajęć seminaryjnych. Wynik zaliczenia zajęć seminaryjnych rzutuje na ocenę końcową z przedmiotu.	
Zajęcia seminaryjne D.U5.,D.U6.,D.U10., F.U23.	Prezentowanie prezentacji dotyczącej przypadku przekazanego przez wykładowcę Prezentacja podlega przez wykładowcę, Możliwość uzyskania od 0 do 20 punktów.	Prezentacja podlega ocenie przez wykładowcę Zalicza uzyskanie co najmniej 10 punktów
Ocena końcowa	Ocena końcowa z przedmiotu jest wystawiana na podstawie sumy punktów zdobytych z testu oraz punktów zdobytych z prezentacji	od 50% uzyskanych punktów - ocena niedostateczna (2,0) powyżej 50% i nie więcej niż 60% uzyskanych punktów - ocena dostateczna (3,0) powyżej 60% i nie więcej niż 70% uzyskanych punktów - ocena dość dobra (3,5) powyżej 80% i nie więcej niż 85% uzyskanych punktów - ocena ponad dobra (4,5) powyżej 85% uzyskanych punktów - ocena bardzo dobra (5,0)

36. INFORMACJE DODATKOWE**METODY ORGANIZACJI PRACY**

Przewidzianą formą prowadzenia zajęć są wykłady.

Studenci podczas pierwszego wykładu zostaną zapoznawani z aktualnie obowiązującą (obligatoryjną i zalecaną) listą aktów prawnych oraz literaturą z zakresu prawa medycznego stanowiących pomoc w nabyciu wiedzy, o której mowa w programie nauczania.

W zakresie dotyczącym zajęć seminaryjnych obowiązek przygotowania prezentacji na zadany temat z materiałów przesłanych przez wykładowcę.

Uczestnictwo w zajęciach seminaryjnych jest obowiązkowe.

W przypadku stanu epidemicznego przedmiot będzie prowadzony w systemie e-learningu.

Studentowi przysługują dwa terminy zaliczenia (drugi termin jest terminem poprawkowym). W przypadku nieuzyskania zaliczenia w pierwszym i drugim terminie, Student po złożeniu wniosku do Dziekana i otrzymaniu pozytywnego rozpatrzenia może przystąpić do zaliczenia komisyjnego.

Strona Internetowa Jednostki: www.farmacjamolekularna.wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach w

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

Systemy jakości i akredytacja laboratoriów

37. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Farmaceutyczny
Kierunek studiów	Analityka medyczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Zakład Biochemii i Farmakogenomiki ul. Banacha 1, 02-097 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Grażyna Nowicka
Koordynator przedmiotu	Dr n. farm. Sławomir Białek
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. farm. Sławomir Białek
Prowadzący zajęcia	Dr n. farm. Sławomir Białek

38. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok V, semestr 10	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	30	1,50	

seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	0,50

39. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Nabycie umiejętności określania zasad certyfikacji i akredytacji medycznych laboratoriów diagnostycznych;
C2	Poznanie zasad wdrażania oraz posiadania umiejętności rozumienia problemów funkcjonowania systemów zarządzania jakością w medycznych laboratoriach diagnostycznych;
C3	Posiadanie umiejętności posługiwania się wiedzą z zakresu standardów dotyczących medycznych laboratoriów diagnostycznych.

40. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W5	przepisy prawa dotyczące wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, a także obowiązki i prawa diagnosty laboratoryjnego
D.W9	wpływ czynników przedlaboratoryjnych, laboratoryjnych i pozalaboratoryjnych na jakość wyników badań;
D.W10	zasady kontroli jakości badań laboratoryjnych oraz sposoby jej dokumentacji
D.W11	zasady organizacji i zarządzania laboratorium, z uwzględnieniem organizacji pracy, obiegu informacji, rejestracji i archiwizacji wyników, wyliczania kosztów badań, zasady ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy
D.W12	zasady organizacji i wdrażania systemu jakości w medycznych laboratoriach diagnostycznych zgodnie z normami ISO (<i>International Organization for Standardization</i>) oraz obowiązującymi procedurami akredytacji i certyfikacji

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U5	stosować podstawowe regulacje prawne dotyczące organizacji medycznych laboratoriów diagnostycznych

D.U7	przeprowadzać walidację metod analitycznych zgodną z zasadami kontroli jakości w medycznych laboratoriach diagnostycznych oraz zasadami Dobrej Praktyki Laboratoryjnej
D.U8	przewodzić dokumentację zarządzania jakością w medycznym laboratorium diagnostycznym;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

41. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	zasady pracy medycznego laboratorium diagnostycznego
W2	zasady wprowadzania systemów jakości w medycznym laboratorium diagnostycznym
W3	akty prawne dotyczące standardów jakości w medycznym laboratorium diagnostycznym
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	przewodzić kontrolę jakości badań laboratoryjnych, walidacji metod badawczych i kalibracji najczęstszych rodzajów analizatorów laboratoryjnych
U2	wdrażać systemy jakości w medycznych laboratoriach diagnostycznych
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	przewodzić dokumenty dotyczące monitorowania systemów jakości w MLD

42. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1	Wprowadzenie do systemu zarządzania jakością. Ogólne wymagania dotyczące kompetencji medycznych laboratoriów diagnostycznych; Omówienie podstawowych pojęć dotyczących międzynarodowych norm jakości.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8
W2	Zasady zarządzania jakością – podejście procesowe, rola klienta w systemie zarządzania jakością. Omówienie standardów odnoszących się do medycznych laboratoriów diagnostycznych. Omówienie rodzajów systemów zarządzania jakością w medycznych laboratoriach diagnostycznych.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8
W3	Omówienie pojęć: <i>Dobra Praktyka Laboratoryjna, Akredytacja</i> oraz Normy ISO. Omówienie zasad Dobrej Praktyki Laboratoryjnej; Omówienie zasad akredytacji medycznych laboratoriów diagnostycznych; Omówienie i porównanie norm ISO: 9001, 17025 i 15189.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8
W4	Omówienie aktów prawnych dotyczących standardów jakości w medycznych laboratoriach diagnostycznych. Omówienie wszystkich rozporządzeń Ministra Zdrowia dotyczących: - wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne; - standardów jakości dla medycznego laboratorium diagnostycznego.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8

W5	Wytyczne dotyczące audytowania systemów zarządzania jakością i metody stosowane w procesie doskonalenia jakości. Omówienie obowiązujących wytycznych dotyczących prowadzenia medycznych laboratoriów diagnostycznych.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8
W6	Kontrola jakości badań laboratoryjnych i walidacja metod badawczych jako – element systemu zapewnienia jakości w medycznym laboratorium diagnostycznym. Omówienie zasad kontroli jakości badań i walidacji metod laboratoryjnych pod kątem zabezpieczenia jakości usług w medycznym laboratorium diagnostycznym.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8
W7	Omówienie wymaganej w systemie zarządzania jakością dokumentacji oraz zasad jej tworzenia i nadzoru: polityki jakości; księgi jakości; procedury analityczne; instrukcje; księgi aparaturowe LOG.	D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8

43. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych Dz.U.2017 poz.2394
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych. Dz.U.2015 poz.1372
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 stycznia 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych. Dz. U. 2009, 22, poz. 128
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2006r. w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych. Dz. U. 2006, 61, poz. 435
5. Norma PN-EN ISO/IEC 17025. Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących.
6. Norma PN-EN ISO 15189. Laboratoria medyczne. Wymagania dotyczące jakości i kompetencji. PN-EN ISO 15189:2013-05
7. Wybrane materiały dostępne na stronach internetowych: Polskiego Centrum Akredytacji (www.pca.gov.pl) oraz Centralnego Ośrodka do Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej (www.cobjwdl.lodz.pl).
8. **Monika Pintal-Ślimak, Mirosława Pietruczuk, Makandjou-Ola Eusebio: Systemy zarządzania jakością w systemach leczniczych. Diagnostyka laboratoryjna, 2018, 54(4): 285-290.**
9. Monika Dobska, Paweł Dobski: Systemy zarządzania jakością w podmiotach leczniczych. Wolters Kluwer Polska 2016
10. **Arkadiusz Trela: Zarządzanie jakością w placówce medycznej. Certyfikacja systemów zarządzania, akredytacja ministra zdrowia. Wiedza i Praktyka 2014.**

Uzupełniająca

10. **Ekspertyza z dnia 16 czerwca 2020 r. w przedmiocie (nie)dopuszczalności wykonywania zdalnej autoryzacji wyników badań laboratoryjnych w świetle aktualnej wiedzy medycznej i zasad wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego.**
11. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz.U. z 2011 r., nr 151 poz. 896).**
12. Jerzy Kowalczyk: Konsultant w dziedzinie zarządzania jakością. CeDeWu 2006.
13. Sławomir Wawak: Zarządzanie jakością. Teoria i praktyka. Onepress 2005.

44. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia

efektu uczenia się		
D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8	Aktywny udział w zajęciach	Obowiązkowy udział we wszystkich zajęciach
D.W5, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U5, D.U7, D.U8	Zaliczenie	Zaliczenie, polegające na wykonaniu konkretnych zadań w laboratoryjnym systemie informatycznym.

45. INFORMACJE DODATKOWE

- Przedmiot jest typowym przedmiotem zawodowym, niezbędnym do zrozumienia zasad pracy medycznego laboratorium diagnostycznego i wdrażania systemów jakości;
- W celu zrozumienia przekazywanych treści niezwykle ważna jest obecność na zajęciach, gdyż nie ma możliwości ich powtórzenia

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

STATYSTYKA MEDYCZNA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Farmaceutyczny
Kierunek studiów	Analityka Medyczna
Dyscyplina wiodąca	nauki medyczne
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie z oceną
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Chemii Organicznej i Fizycznej, ul. Banacha 1, 02-097 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. farm. Piotr Luliński
Koordinator przedmiotu	mgr Krystian Gulik, krystian.gulik@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	mgr Krystian Gulik, krystian.gulik@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Krystian Gulik

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	V rok, semestr IX	Liczba punktów ECTS	4.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	20	1,08	

seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	25	1,32
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,6

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Powtórzenie i uzupełnienie podstawowych pojęć rachunku prawdopodobieństwa oraz metod wnioskowania statystycznego.
C2	Opanowanie zaawansowanych metod wnioskowania statystycznego (ANOVA, metody nieparametryczne).
C3	Przygotowanie studentów do wykorzystania statystyki w opracowaniu danych w pracach magisterskich.
C4	Nauczenie podstaw użytkowania pakietu STATISTICA do wykonywania obliczeń statystycznych.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W26	podstawowe narzędzia informatyczne i biostatystyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych, arkusze kalkulacyjne i podstawy grafiki komputerowej
B.W27	podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U11	dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne, posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników, interpretować wyniki metaanalizy i przeprowadzać analizę prawdopodobieństwa przeżycia
B.U13	planować i wykonywać proste badania naukowe oraz interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1, C1	Rozkład normalny. Sprawdzanie założeń, test Shapiro-Wilka.	B.W27
W2, C2	Estymacja punktowa i przedziałowa.	B.W27
W3, C3	Testowanie hipotez dla jednej zmiennej.	B.W27, B.U11
W4, C4	Testowanie hipotez dla dwóch zmiennych.	B.W27, B.U11
C5	Estymacja punktowa i przedziałowa i badanie rozkładu normalnego przy pomocy programu STATISTICA.	B.W26
C6	Testowanie hipotez przy pomocy programu STATISTICA.	B.W26, B.U11, B.U13
W5, C7	Analiza wariancji (ANOVA).	B.W27, B.U11
W6, C8	Testy nieparametryczne (test Wilcoxon, test Kruskala-Wallisa).	B.W26, B.U11, B.U13
W7, C9	Regresja i korelacja.	B.W27, B.U11
C10	Analiza wariancji w programie STATISTICA.	B.W26, B.U11, B.U13
C11	Testy nieparametryczne w programie STATISTICA.	B.W26, B.U11, B.U13
C12	Regresja i korelacja przy użyciu programu STATISTICA.	B.W26, B.U11, B.U13

7. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Gulik K.: Statystyka medyczna – wykłady z zadaniami. Materiały w wersji elektronicznej.
2. Chmaj J.: Testy statystyczne. Materiały w wersji elektronicznej.

3. Chmaj J.: Tablice statystyczne. Materiały w wersji elektronicznej.

Uzupełniająca

1. Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny t. 1 Statystyki podstawowe: Statsoft, Stanisław Andrzej, 3 wyd., 2006.
2. Daniel W.W.: Biostatistics, John Wiley & Sons, Inc., 9 wyd., 2010.
3. Zar J.H.: Biostatistical Analysis, Pearson Education International, 5 wyd., 2010.
4. Statystyka: PWN, Sobczyk Mieczysław, 5 wyd., 2020
5. Kłaczek K., Pucek G.: Przewodnik po programie STATISTICA, Oficyna Wydawnicza WUM, Warszawa. 2012.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W27, B.U11	kolokwium, przygotowanie do zajęć	przedmiot zalicza uzyskanie co najmniej 50% możliwych do zdobycia punktów. Ocena jest wystawiana na podstawie tabeli załączonej w pkt 9.
B.W26, B.U13	kolokwium, praca samodzielna z użyciem pakietu STATISTICA	

9. INFORMACJE DODATKOWE

W przypadku niezaliczenia przedmiotu przewidziana jest jedna poprawka z całego zakresu.

W ciągu semestru student ma możliwość zdobycia od 0 do 100 pkt za kolokwia oraz kartkówki.

ocena	Kryteria [%]
2,0 (ndst)	0 ÷ 49,5
3,0 (dst)	50 ÷ 59,5
3,5 (ddb)	60 ÷ 69,5
4,0 (db)	70 ÷ 79,5
4,5 (pdb)	80 ÷ 89,5
5,0 (bdb)	90 ÷ 100

Każdemu studentowi przysługują dwa terminy zaliczenia.

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji przedmiotu znajdują się na stronie internetowej Zakładu: chemiaorganiczna.wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich